

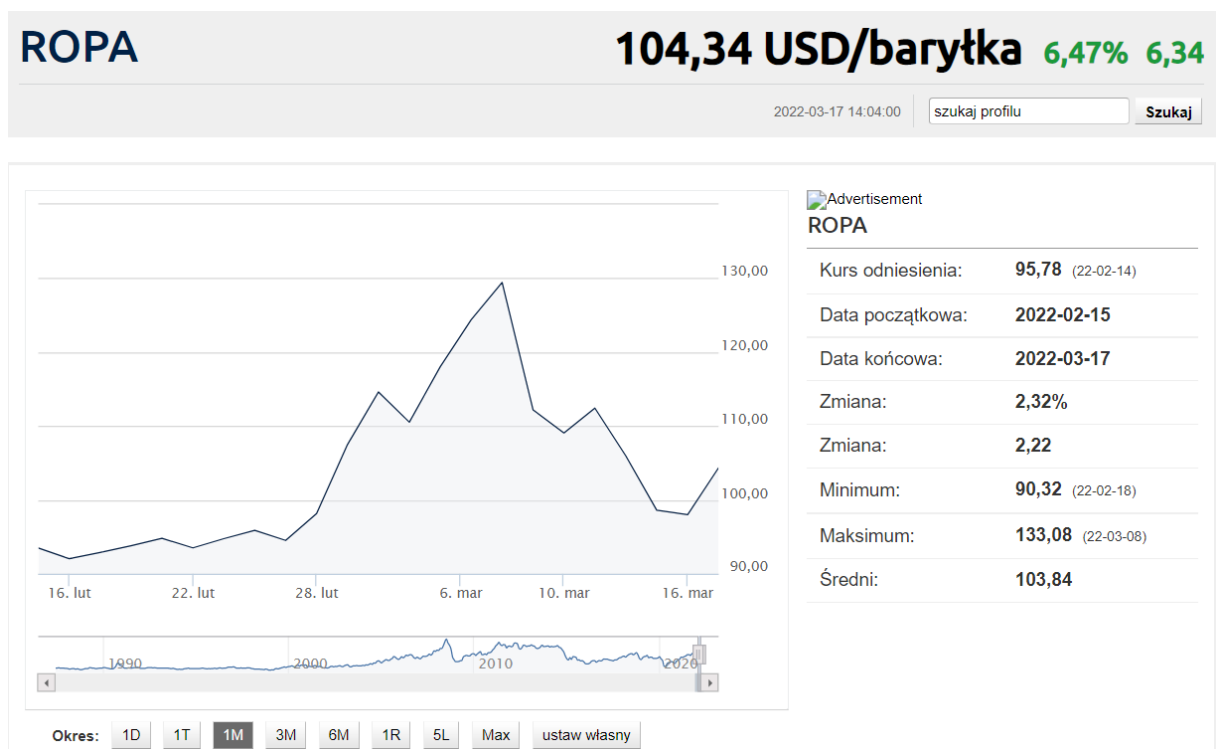
Uzależnienie od rosyjskiej ropy i gazu ziemnego

Nikogo nie trzeba uświadamiać jak istotną rolę na światowym rynku ropy i gazu ziemnego odgrywa Rosja. Inwazja wojsk rosyjskich na Ukrainę wielu decydom uświadomiła jak znaczne zasoby tych dóbr dostarczane są na rynek. Chociaż nie wiadomo jeszcze jakie będą konsekwencje dla światowego rynku energii, to można zauważyć kilka zależności. Najważniejsze z nich to:

- wzrost cen baryłki ropy na świecie – 22 lutego cena baryłki ropy wynosiła 93,50 USD/baryłkę, zaś 8 marca 128,44 USD/baryłkę, w chwili pisania artykułu (17.03.) – 104,34 USD/baryłkę (rys. 1);
- Rosja jest trzecim producentem ropy naftowej na świecie – po USA i Arabii Saudyjskiej;
- wydobycie ropy w Rosji w 2022 roku wyniosło 11,3 mb/dobę, z tego 10 mb/d to ropa naftowa;
- 60% eksportu ropy trafia do krajów OECD w Europie;
- 20% eksportu Rosji trafia do Chin;
- do krajów europejskich OECD trafia 4,5 mb/d ropy z Rosji – to jest 34% całkowitego importu;
- około 750 kb/d ropy naftowej jest dostarczane do Europy rurociągami Drużba;
- w Polsce 58% całości dziennego importu ropy pochodzi z Rosji;
- na 878 tysięcy baryłek na dzień trafiających do Polski, 509 tysięcy z nich trafia z Rosji;
- 32% całkowitego zapotrzebowania na gaz w UE pochodzi z Rosji;
- 25% rosyjskich dostaw gazu przepływa przez Ukrainę;
- w IV kwartale 2021 r. dostawy gazu rurociągami z Rosji spadły o 25%;
- zasoby magazynowe w Europie są o 30% niższe od średniej z ostatnich pięciu lat;
- zasoby magazynowe gazu zajmują mniej niż 1/3 zapełnienia;

- europejskie ceny gazu wzrosły do rekordowego poziomu 17 marca 2021 roku cena wynosiła 2,52 USD/mln btu, dzisiaj cena ta wynosi 4,88 USD/mln btu (rys. 3);
- import UE + GBR gazu pochodzącego z Rosji w porównaniu z październikiem 2021 r. spadł o 14,4 mld m³;
- w analogicznym okresie wzrósł import z Algierii (o 1,3 mld m³), Norwegii (2,0 mld m³), rurociągiem transadriatyckim¹ (o 3,0 mld m³) i LNG² (o 7,4 mld m³ z USA, o 2,4 mld m³ z Kataru i 4,6 mld m³ z pozostałych krajów);
- do końca 2022 r. wygasną kontrakty z około 12% dostaw gazu w UE.

IEA stworzyła 10-punktowy plan zmniejszenia zależności UE od rosyjskiego gazu ziemnego (rys. 4).

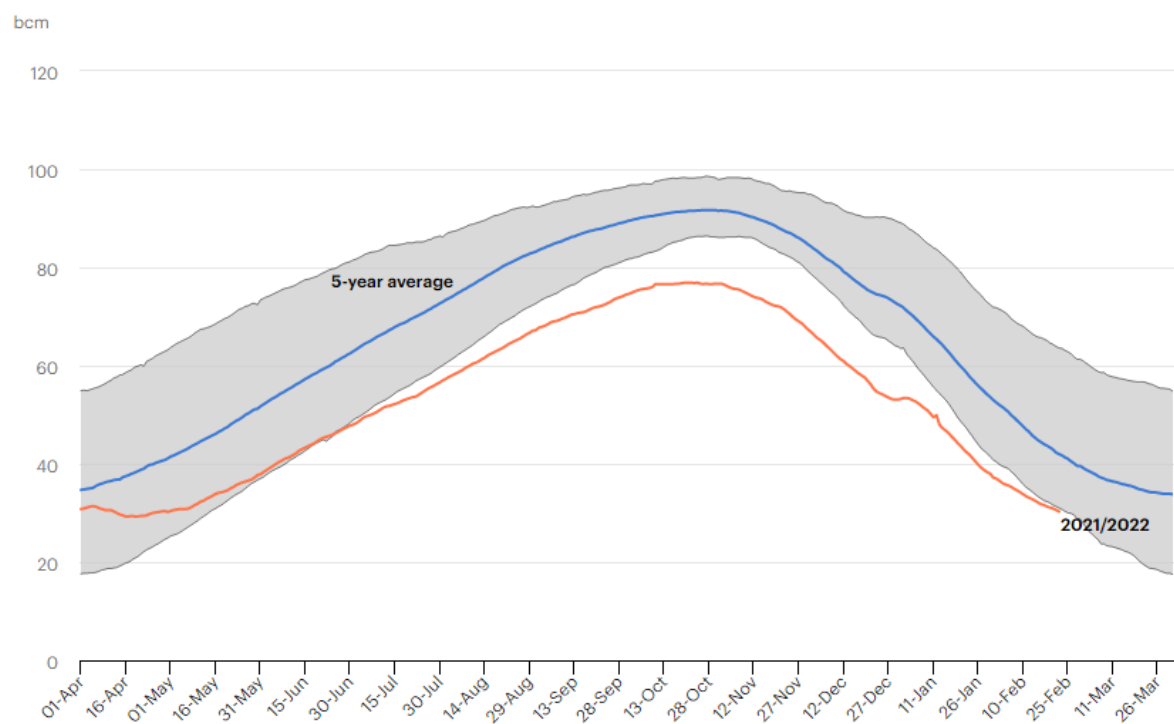

Rys. 1. Cena baryłki ropy na świecie

Źródło: Bankier.pl

¹ Przebiegający przez Grecję, Albanię i Włochy. Gaz pochodzi z drugiego etapu zagospodarowania złoża gazowego w Azerbejdżanie.

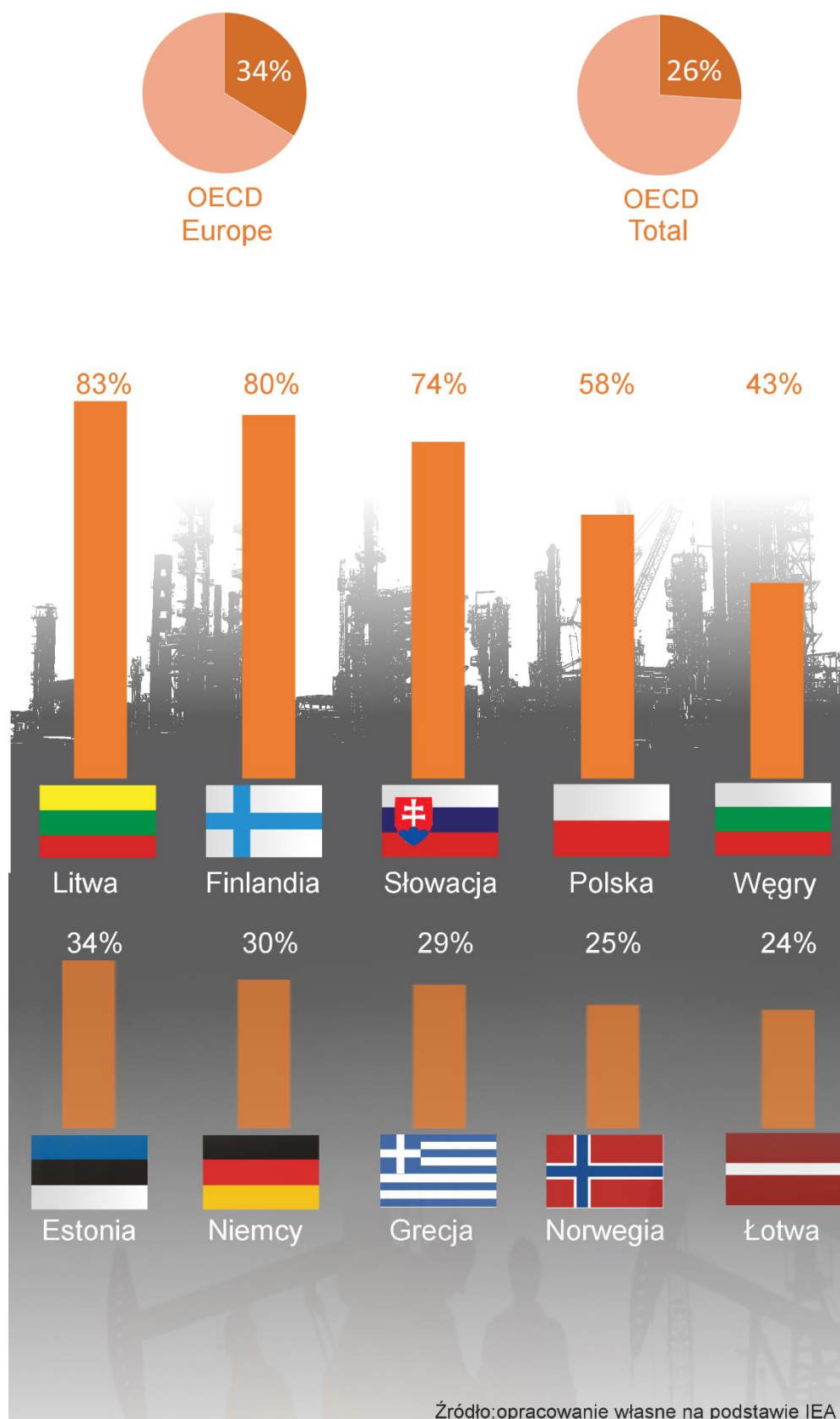
² Gaz skroplony

Rys. 3. Poziomy zapasów gazu ziemnego w podziemnych składowiskach UE, 2016-2022

Źródło: MAE.

Import ropy naftowej z Rosji w wybranych krajach OECD w imporcie ropy ogółem

Rys. 4 Udział najbardziej uzależnionych 10 krajów europejskiej części OPECD od ropy z Rosji

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych IEA

10-punktowy plan zmniejszenia zależności Unii Europejskiej od rosyjskiego gazu ziemnego

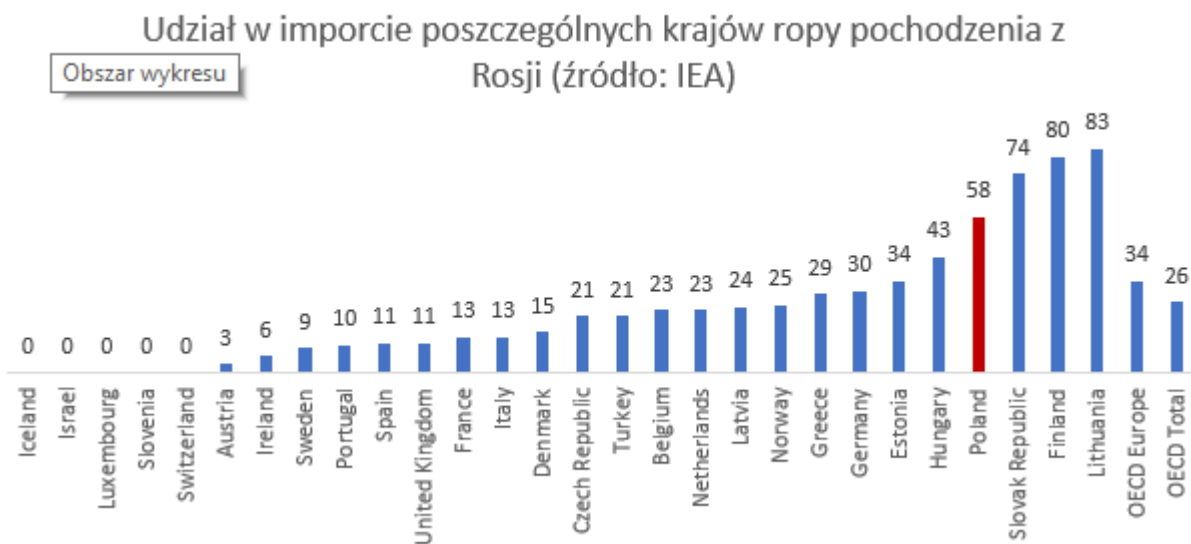
Wdrożone w tym roku środki mogą zmniejszyć import gazu z Rosji o ponad jedną trzecią, z dodatkowymi tymczasowymi możliwościami pogłębienia cięć do znacznie ponad połowy przy jednocześnie obniżając emisję.

Źródło: oprac. własne na podstawie IEA

Rys. 4. 10-punktowy plan zmniejszenia zależności UE od rosyjskiego gazu ziemnego

Źródło. Opracowanie własne na podstawie IEA.

Rys. 5. Udział w imporcie wybranych krajów OECD ropy pochodzenia z Rosji

Źródło: opracowanie własne na podstawie IEA.